

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

9. dubna 2014*

„Řízení o předběžné otázce — Nařízení (ES) č. 1383/2003 — Opatření, která mají zabránit uvedení padělků a nedovolených napodobenin na trh — Článek 13 odst. 1 — Pravomoc celních orgánů určit, že došlo k porušení práva duševního vlastnictví“

Ve věci C-583/12,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Riigikohus (Estonsko) ze dne 5. prosince 2012, došlým Soudnímu dvoru dne 12. prosince 2012, v řízení

Sintax Trading OÜ

proti

Maksu- ja Tolliamet,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení R. Silva de Lapuerta, předsdkyně senátu, J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis, J.-C. Bonichot (zpravodaj) a A. Arabadžev, soudci,

generální advokát: P. Cruz Villalón,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za estonskou vládu, N. Grünberg a M. Linntam, jako zmocněnkyněmi,
- za českou vládu M. Smolkem, jako zmocněncem,
- za Evropskou komisi B.-R. Killmannem a E. Randvere, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 28. ledna 2014,

vydává tento

* Jednací jazyk: estonština.

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 ze dne 22. července 2003 o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení určitých práv duševního vlastnictví a o opatřeních, která mají být přijata proti zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo (Úř. věst. L 196, s. 7; Zvl. vyd. 02/13, s. 469).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Syntax Trading OÜ (dále jen „Syntax Trading“) a Maksu- ja Tolliamet (daňová a celní správa, dále jen „celní správa“), ve věci zamítnutí ze strany posledně uvedené propustit výrobky zadržené pro podezření z porušování práva duševního vlastnictví, třebaže majitel tohoto práva nedal podnět k zahájení řízení o určení toho, zda bylo takové právo duševního vlastnictví porušeno.

Právní rámec

Mezinárodní právo

- 3 Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví je obsažena v příloze 1C dohody o zřízení Světové obchodní organizace (WTO) podepsané v Marrákeši dne 15. dubna 1994 a schválená rozhodnutím Rady 94/800/ES ze dne 22. prosince 1994 o uzavření dohod jménem Evropského společenství s ohledem na oblasti, které jsou v jeho pravomoci, v rámci Uruguayského kola mnohostranných jednání (1986–1994) (Úř. věst. L 336, s. 1; Zvl. vyd. 11/21, s. 80, dále jen „dohoda TRIPs“).
- 4 Část III dohody TRIPs obsahuje zejména čl. 41 odst. 1 až 4, který zní:
 - „1. Členové zajistí, aby jejich právní řád zahrnoval řízení k dodržování práv, uvedená v této části způsobem umožňujícím účinné kroky vůči jakémukoli porušování práv k duševnímu vlastnictví, upravených touto Dohodou, včetně urychlených opatření k nápravě, která by zabránila porušování, a opatření, která mají odrazující účinek vůči dalšímu porušování. Tato řízení budou uplatňována způsobem, který vyloučí vytváření překážek proti oprávněnému obchodu a poskytne ochranu proti jejich zneužití.
 2. Řízení týkající se dodržování práv k duševnímu vlastnictví budou spravedlivá a nestranná. Nebudou nadměrně složitá nebo nákladná, nebo nebudou obsahovat nerozumné lhůty, ani nebudou mít za následek bezdůvodná zdržení.
 3. Rozhodnutí ve věci budou přednostně v písemné formě a budou odůvodněná. Budou bez nepřiměřeného zdržení dána k dispozici alespoň stranám zúčastněným v řízení. Rozhodnutí ve věci budou založena výhradně na důkazech, k nimž byla stranám nabídnuta možnost slyšení.
 4. Strany v řízení budou mít možnost žádat, aby byla soudním orgánem přezkoumána konečná správní rozhodnutí a, s výhradou právních předpisů Člena o příslušnosti jeho orgánů, týkajících se důležitosti případu, přinejmenším právní aspekty počátečních soudních rozhodnutí ve věci [...].“
- 5 Článek 42 této dohody zní:

„Členové umožní, aby majitelé práv [...] měli k dispozici občanskoprávní soudní řízení, týkající se dodržování jakéhokoli práva k duševnímu vlastnictví upraveného touto Dohodou [...].“

- 6 Článek 49 této dohody, nadepsaný „Správní řízení“, zní následovně:

„V rozsahu, v jakém lze nařídit jakékoliv občanskoprávní nápravné opatření jako výsledek správního řízení ve věci, budou tato řízení odpovídat zásadám v podstatě se rovnajícím zásadám, uvedeným v tomto oddílu.“

- 7 Článek 51 téže dohody, nadepsaný „Přerušování řízení o propuštění celními orgány“, zní:

„V souladu s níže uvedenými ustanoveními Členové upraví řízení [...] umožňující majiteli práva, který má oprávněné důvody k podezření, že může dojít k dovozu zboží označeného padělanou ochrannou známkou nebo zboží porušujícího autorská práva [...], podat u příslušných správních či soudních orgánů písemnou žádost, aby celní úřady přerušily řízení o propuštění tohoto zboží do volného oběhu [...]“

- 8 Článek 54 dohody TRIPs, nazvaný „Oznámení o přerušování řízení“, zní:

„Dovozci a žadatelé budou bezodkladně oznámeni, že řízení o uvolnění zboží bylo podle článku 51 přerušeno.“

- 9 Článek 55 této dohody, nazvaný „Délka přerušování řízení“, zní následovně:

„Jestliže celní orgány neobdrží nejpozději do 10 pracovních dnů poté, co bylo žadateli předáno oznámení o přerušování řízení zprávu, že bylo zahájeno řízení vedoucí k rozhodnutí ve věci jinou stranou než odpůrcem, nebo že řádně zmocněný orgán přijal prozatímní opatření, prodlužující přerušování řízení o propuštění zboží, bude zboží propuštěno za předpokladu, že všechny ostatní podmínky pro dovoz či vývoz byly splněny; v odůvodněných případech může být tato lhůta prodloužena o dalších 10 pracovních dnů [...]“

Unijní právo

- 10 Body 2, 5, 8 a 10 odůvodnění nařízení č. 1383/2003 zní následovně:

„(2) Uvádění padělků a nedovolených napodobenin a veškerého zboží porušujícího práva duševního vlastnictví na trh způsobuje značnou škodu výrobcům a obchodníkům dodržujícím právní předpisy a držitelům práv a klame spotřebitele a v některých případech ohrožuje jejich zdraví a bezpečnost. Takovému zboží by měl být pokud možno zamezen přístup na trh a měla by být přijata opatření, která by účinně zabránila této protiprávní činnosti, aniž by tím byla ohrožena svoboda právně dovoleného obchodu [...]“

[...]

(5) Opatření celních orgánů by mělo po dobu nezbytnou ke zjištění, zda podezřelé zboží představuje skutečně padělky, nedovolené napodobeniny nebo zboží porušující některá práva duševního vlastnictví, spočívat v pozastavení propuštění do volného oběhu [...] nebo v zadržení tohoto zboží, pokud bylo umístěno do režimu s podmíněným osvobozením od cla [...]

[...]

(8) Řízení zahájené s cílem zjistit, bylo-li podle vnitrostátního práva porušeno nějaké právo duševního vlastnictví, se vede s ohledem na kritéria používaná ke stanovení, zda zboží vyrobené v dotčeném členském státě porušuje práva duševního vlastnictví. Tímto nařízením nejsou dotčeny předpisy členských států o pravomoci soudů a řízeních před nimi.

[...]

(10) Je třeba stanovit opatření, která se budou vztahovat na zboží, o němž bylo zjištěno, že je padělkem či nedovolenou napodobeninou nebo obecně zbožím, které porušuje určitá práva duševního vlastnictví [...]"

11 Článek 1 odst. 1 a 2 tohoto nařízení zní:

„1. Toto nařízení stanoví podmínky, za kterých celní orgány přijímají opatření, existuje-li podezření, že zboží porušuje práva duševního vlastnictví v těchto situacích:

- a) je navrženo k propuštění do volného oběhu [...];
- b) je odhaleno při provádění kontrol zboží vstupujícího na celní území [Evropské unie] [...].

2. Toto nařízení rovněž stanoví opatření, která přijmou příslušné orgány, zjistí-li se, že zboží uvedené v odstavci 1 porušuje práva duševního vlastnictví.“

12 Článek 2 uvedeného nařízení zní:

„1. Pro účely tohoto nařízení se ‚zbožím porušujícím právo duševního vlastnictví‘ rozumí:

[...]

- b) ‚nedovolené napodobeniny‘, totiž zboží, které představuje nebo obsahuje kopie pořízené bez souhlasu držitele autorského práva nebo práva s ním souvisejícího nebo práva k (průmyslovému) vzoru, bez ohledu na to, je-li zapsáno podle vnitrostátních právních předpisů [...];

[...]

2. Pro účely tohoto nařízení se ‚držitelem práva‘ rozumí:

- a) držitel ochranné známky, autorského práva nebo práva s ním souvisejícího, práva k (průmyslovému) vzoru, patentu, dodatkového ochranného osvědčení, odrůdového práva, chráněného označení původu, chráněného zeměpisného označení a obecněji kteréhokoli z práv uvedených v odstavci 1; nebo
- b) jakákoli jiná osoba oprávněná užívat kterékoli z práv duševního vlastnictví uvedených v písmenu a) nebo zástupce držitele práva nebo oprávněného uživatele.“

13 V kapitole II téhož nařízení, nadepsané „Žádosti o přijetí opatření celních orgánů“, čl. 4 odst. 1 obsažený v oddílu 1 této kapitoly, věnovaný opatřením, které tyto orgány mohou přijmout před podáním žádosti o přijetí opatření celních orgánů, zní:

„Pokud během přijímání opatření v některé ze situací uvedených v čl. 1 odst. 1 a předtím, než držitel práva podal žádost nebo než byla žádost přijata, celní orgány získají dostatečné důvody pro podezření, že zboží porušuje právo duševního vlastnictví, mohou pozastavit propuštění zboží nebo je zadržet po dobu tří pracovních dnů od okamžiku obdržení oznámení držitelem práva a deklarantem nebo držitelem zboží, pokud jsou dva posledně jmenovaní známi, aby umožnily držiteli práva podat žádost o přijetí opatření v souladu s článkem 5.“

- 14 Článek 5 odst. 1 a 2 nařízení č. 1383/2003, obsažený v oddíle 2 kapitoly II, nadepsaném „Podání a projednání žádostí o přijetí opatření celních orgánů“, zní:

„1. V každém členském státě může držitel práva podat u příslušného celního útvaru písemnou žádost o přijetí opatření celních orgánů, ocitne-li se zboží v některé ze situací uvedených v čl. 1 odst. 1 (žádost o přijetí opatření).

2. Každý členský stát určí celní útvar příslušný k přijímání a projednání žádostí o přijetí opatření.“

- 15 Článek 8 odst. 2 první pododstavec tohoto nařízení zní:

„Rozhodnutí o schválení žádosti držitele práva o přijetí opatření se okamžitě odešle celním úřadům členského státu nebo členských států, které mohou být dotčeny zbožím, o němž se v žádosti tvrdí, že porušuje právo duševního vlastnictví.“

- 16 Článek 9 uvedeného nařízení patří do kapitoly III, nadepsané „Podmínky přijetí opatření celními orgány a orgánem příslušným vydat rozhodnutí“. Tento článek zní následovně:

„1. Pokud má celní úřad, kterému bylo – v případě nutnosti po poradě s žadatelem – zasláno rozhodnutí o schválení žádosti držitele práva podle článku 8, za prokázané, že zboží nacházející se v jedné ze situací uvedených v čl. 1 odst. 1 je podezřelé z porušování práva duševního vlastnictví zahrnutého do uvedeného rozhodnutí, pozastaví propuštění zboží nebo je zadrží.

[...]

2. Příslušný celní útvar nebo celní úřad uvedený v odstavci 1 uvědomí držitele práva a deklaranta nebo držitele zboží [...] o svém opatření a je oprávněn je informovat o skutečném nebo odhadovaném množství a skutečné nebo předpokládané povaze zboží, jehož propuštění bylo pozastaveno, nebo které bylo zadrženo, aniž by sdělením uvedených informací byli vázáni oznámit příslušnému orgánu, aby vydal rozhodnutí ve věci.

3. S cílem zjistit, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví podle vnitrostátního práva [...] celní úřad nebo útvar, který žádost projedná, oznámí držiteli práva – na jeho žádost a pokud jsou známy – jména a adresy příjemce, odesílatele, deklaranta nebo držitele zboží a původ a místo, odkud bylo dovezeno, zboží podezřelého z porušení práva duševního vlastnictví.

[...]“

- 17 Článek 10 tohoto nařízení zní následovně:

„Při rozhodování o tom, zda bylo podle vnitrostátního práva porušeno právo duševního vlastnictví, se použijí právní předpisy platné v členském státě, na jehož území je umístěno zboží nacházející se v některé ze situací uvedených v čl. 1 odst. 1.

Tyto právní předpisy se rovněž použijí pro účely neprodleného oznámení celnímu útvaru nebo úřadu uvedenému v čl. 9 odst. 1 toho, že byl zahájen postup podle článku 13, pokud nebyl postup zahájen uvedeným útvarem nebo úřadem.“

- 18 Článek 13 odst. 1 nařízení č. 1383/2003 zní:

„Pokud celnímu úřadu uvedenému v čl. 9 odst. 1 nebylo do 10 pracovních dnů od přijetí oznámení o pozastavení propuštění nebo o zadržení sděleno, že bylo zahájeno řízení, jež má stanovit, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví podle vnitrostátního práva v souladu s článkem 10, nebo

pokud – tam, kde je to vhodné – tento úřad neobdržel souhlas držitele práva podle čl. 11 odst. 1, se podle potřeby povolí propuštění zboží nebo se jeho zadržení ukončí, s výhradou splnění všech celních formalit.

Ve vhodných případech může být tato lhůta prodloužena nejvýše o 10 pracovních dnů.“

- 19 Článek 14 odst. 1 tohoto nařízení stanoví možnost dosáhnout propuštění zboží nebo ukončení jeho zadržení poskytnutím jistoty v případě zboží podezřelého z porušení práv k (průmyslovým) vzorům, patentům, dodatkovým ochranným osvědčením nebo odrůdových práv. Odstavec 2 tohoto článku zní:

„Jistota stanovená v odstavci 1 musí být dostatečně vysoká, aby ochránila zájmy držitele práva.

[...]

Pokud byl postup, kterým se má zjistit, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví podle vnitrostátního práva, zahájen jinak než z podnětu držitele práva k (průmyslovému) vzoru, patentu, dodatkového ochranného osvědčení nebo odrůdového práva, jistota se uvolní, nevyužije-li osoba, která iniciovala uvedený postup, svého práva zahájit soudní řízení do 20 pracovních dnů ode dne, kdy obdržela oznámení o pozastavení propuštění nebo o zadržení.

[...]“

- 20 Článek 17 odst. 1 písm. a) téhož nařízení obsažený v kapitole IV, nadepsané „Ustanovení vztahující se na zboží, o kterém bylo zjištěno, že porušuje právo duševního vlastnictví“, zní:

„Aniž jsou dotčeny ostatní opravné prostředky, které má držitel práva k dispozici, přijmou členské státy opatření nezbytná k tomu, aby příslušným orgánům umožnily:

- a) v souladu s příslušnými předpisy vnitrostátního práva zničit zboží, o kterém bylo zjištěno, že porušuje právo duševního vlastnictví, nebo s ním naložit mimo obchodní toky tak, aby se zabránilo způsobení újmy držiteli práva, a to bez jakékoli náhrady a – pokud vnitrostátní právní předpisy nestanoví jinak – bez finančního zatížení státní pokladny.“

Estonské právo

- 21 Ustanovení § 39 odst. 4 a 6 celního zákona (tolliseadus) zní:

„(4) V případě opatření celních orgánů ohledně zboží podezřelého z porušení některých práv duševního vlastnictví, jakož i opatření přijímaných ohledně zboží, které porušuje určitá práva duševního vlastnictví, ve smyslu [nařízení č. 1383/2003], předloží majitel práv na základě přezkoumání vzorků zboží ve lhůtě deseti pracovních dnů ode dne, kdy mu bylo oznámeno zadržení zboží, písemné vyjádření. Majiteli práv se za předložení tohoto vyjádření nepřísluší žádná odměna.

[...]

(6) Celní orgány předají bez prodlení kopii vyjádření, které obdržely od majitele práv, dotčené osobě, která ve lhůtě deseti dnů od obdržení kopie může podat celním orgánům písemné námitky proti vyjádření spolu s příslušnými doklady.“

22 Ustanovení § 45 odst. 1 tohoto zákona, nadepsaný „Zabavované zboží“, zní následovně:

„Celní orgány zabaví zboží uvedené v člancích 53, 57 a 75 [nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. L 302, s. 1; Zvl. vyd. 02/04, s. 307)] a prodají je, zničí pod celním dohledem nebo je bez úplaty postoupí způsobem uvedeným v § 97 a § 98.“

23 Ustanovení § 6 správního řádu (haldusmenetluse seadus) zní:

„Každý správní orgán je povinen objasnit okolnosti, které mají pro věc, která je předmětem řízení, zásadní význam, a v případě potřeby shromáždit za tímto účelem z úřední povinnosti veškeré důkazy.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

24 Společnost Syntax Trading dovezla do Estonska láhve s ústní vodou odeslané ukrajinskou obchodní společností. V okamžiku jejich dovozu upozornila společnost Acerra OÜ (dále jen „Acerra“) celní správu, že tyto láhve porušují (průmyslový) vzor zapsaný na její jméno.

25 V důsledku toho celní správa pozastavila propuštění dotčeného zboží, aby provedla doplňující šetření, což jí umožnilo zjistit značnou podobnost mezi tvarem dovezených lahví a (průmyslovým) vzorem patřícím společnosti Acerra. Jelikož tedy měla za to, že došlo k porušení práva duševního vlastnictví, zabavila zboží a požádala společnost Acerra o vyjádření. Posledně uvedená podezření potvrdila.

26 Celní správa na tomto základě konstatovala, že zboží porušuje právo duševního vlastnictví ve smyslu nařízení č. 1383/2003, a v důsledku toho dne 11. února 2011 zamítla žádost Syntax Trading o propuštění zboží.

27 Syntax Trading podala k Tallinna Halduskohus (správní soud v Tallinnu) žalobu proti rozhodnutí celní správy, potvrzenou druhým rozhodnutím ze dne 17. února 2011. Jelikož tento soud shledal, že došlo k vadám řízení, nařídil propuštění zboží. Z jiného důvodu byl tento rozsudek potvrzen v odvolacím řízení u Tallinna Ringkonnakohus (krajský soud v Tallinnu), který rozhodl, že článek 10 nařízení č. 1383/2003 neumožňuje celním orgánům, aby samy rozhodly o existenci porušení práva duševního vlastnictví. Podle tohoto soudu nemohly celní orgány samy rozhodnout o existenci porušení práva duševního vlastnictví. Podle téhož soudu nemohly celní orgány při neexistenci řízení k určení toho, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví společnosti Acerra, zadržovat zboží po uplynutí lhůty stanovené za tímto účelem v čl. 13 odst. 1 nařízení č. 1383/2003.

28 Riigikohus (nejvyšší soud), kterému celní správa předložila kasační opravný prostředek, pochybuje o opodstatněnosti tohoto výkladu, jelikož estonské právo umožňuje celním orgánům, aby samy z úřední povinnosti vedly sporné řízení ve věci samé k určení toho, zda došlo k porušení práva duševního vlastnictví. Předkládající soud se však táže na slučitelnost vnitrostátního práva s nařízením č. 1383/2003.

29 Za těchto podmínek Riigikohus rozhodl přerušit řízení a předložit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Může řízení, jež má stanovit, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví ve smyslu čl. 13 odst. 1 nařízení č. 1383/2003 být zahájeno též celním úřadem, nebo musí být orgán příslušný vydat rozhodnutí, kterého se týká kapitola III nařízení, od celních orgánů oddělen?

2) V bodě 2 odůvodnění nařízení č. 1383/2003 se mezi cíli nařízení uvádí též ochrana spotřebitele a podle bodu 3 odůvodnění by mělo být zavedeno příslušné řízení, které by umožnilo celním orgánům prosazovat co možná nejúčinněji zákaz uvedení zboží porušující právo duševního

vlastnictví na celní území Unie, aniž by tím byla ohrožena svoboda právně dovoleného obchodu, jak je uvedeno v bodě 2 odůvodnění nařízení a v bodě 1 odůvodnění [nařízení Komise (ES) č. 1891/2004 ze dne 21. října 2004, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 (Úř. věst. L 328, s. 16)].

Je s těmito cíli slučitelné, že opatření stanovená v článku 17 nařízení č. 1383/2003 mohou být použita pouze tehdy, pokud majitel práv dá podnět k zahájení řízení k určení toho, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví, ve smyslu čl. 13 odst. 1 nařízení, nebo musí mít s ohledem na co možná nejúčinnější prosazování těchto cílů možnost zahájit příslušné řízení i celní orgán?“

K předběžným otázkám

- 30 Podstatou otázek předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda musí být čl. 13 odst. 1 nařízení č. 1383/2003 vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby celní orgány bez podnětu majitele práva duševního vlastnictví samy zahájily a provedly řízení upravené v tomto ustanovení.
- 31 Jak vyplývá z ustanovení jeho čl. 1 odst. 1 a 2, upravuje nařízení č. 1383/2003 nejen podmínky opatření celních orgánů, pokud je zboží podezřelé z porušování práv duševního vlastnictví, ale rovněž opatření, která mají příslušné orgány přijmout, pokud je prokázáno, že takové zboží tato práva porušuje.
- 32 Co se týče podmínek opatření celních orgánů, pokud je zboží podezřelé z porušování práv duševního vlastnictví, nařízení č. 1383/2003 v člancích 5 až 7 stanoví, že se toto opatření přijímá na žádost dotyčného majitele práva duševního vlastnictví, nebo z úřední povinnosti, jak vyplývá z článku 4 téhož nařízení, ale za podmínek, které musí umožnit majiteli tohoto práva podat žádost o přijetí opatření podle článku 5 nařízení.
- 33 Jak uvedl generální advokát v bodě 25 stanoviska, opatření pozastavení propuštění nebo zadržení zboží podezřelého z porušování práv duševního vlastnictví, která mohou celní orgány přijmout, jsou dočasné povahy.
- 34 Pokud jsou taková opatření přijata z úřední povinnosti, je jejich účelem pouze umožnit majiteli tohoto práva podat žádost o přijetí opatření celních orgánů ve formě a za podmínek stanovených v článku 5 a násl. nařízení č. 1383/2003. Pokud jsou přijata na základě takové žádosti, je jejich účelem pouze umožnit žadateli, aby doložil, že zahájil řízení, které umožní určit, zda došlo k porušení práva duševního vlastnictví podle vnitrostátního práva.
- 35 K tomuto je třeba připomenout, že podle článku 10 nařízení č. 1383/2003 se při rozhodování o tom, zda bylo podle vnitrostátního práva porušeno právo duševního vlastnictví, použijí právní předpisy platné v členském státě, na jehož území je umístěno zboží nacházející se v některé ze situací uvedených v čl. 1 odst. 1 nařízení.
- 36 Je rovněž třeba připomenout, že z čl. 13 odst. 1 tohoto nařízení vyplývá, že pokud celnímu úřadu nebylo do deseti pracovních dnů od přijetí oznámení o pozastavení propuštění nebo o zadržení sděleno, že bylo zahájeno řízení, jež má určit, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví podle vnitrostátního práva v souladu s článkem 10 uvedeného nařízení, povolí se podle potřeby propuštění zboží nebo se jeho zadržení ukončí, s výhradou splnění všech celních formalit.
- 37 Účelem těchto ustanovení je, aby celní orgány vyvodily důsledky z nečinnosti majitele práva duševního vlastnictví, které bylo dotčeno zbožím podezřelým z porušování takového práva. Oproti tomu sama o sobě nevylučují, že řízení, které má určit, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví podle vnitrostátního práva, může být zahájeno z podnětu celních orgánů, pokud podnět nedá majitel dotčeného práva.

- 38 Tento výklad ostatně potvrzují některá ustanovení nařízení č. 1383/2003.
- 39 Tak je tomu v článku 10 druhém pododstavci tohoto nařízení, který stanoví podmínky oznámení skutečnosti, že bylo zahájeno řízení podle jeho čl. 13 odst. 1, přičemž se zaměřuje na případ, kdy toto řízení bylo zahájeno celním útvarem nebo úřadem.
- 40 Rovněž čl. 14 odst. 2 nařízení č. 1383/2003 se týká výslovně případu, kdy bylo takové řízení zahájeno jinak než z podnětu majitele dotčeného práva.
- 41 I když má zajisté majitel práva duševního vlastnictví ve svém vlastním zájmu zásadní úlohu při přijetí opatření nezbytných k zabránění uvádění padělků a nedovolených napodobenin na trh (v tomto smyslu viz rozsudek Adidas, C-223/98, EU:C:1999:500, bod 26), takové konstatování nemůže celním orgánům zcela zabránit v akci ve smyslu nařízení č. 1383/2003 bez podnětu tohoto majitele.
- 42 Vzhledem k cílům tohoto nařízení, kterými je, jak vyplývá z bodu 2 odůvodnění, zamezit tomu, aby bylo uváděno na trh zboží, které kromě toho, že porušuje práva duševního vlastnictví, klame spotřebitele a v některých případech ohrožuje jejich zdraví a bezpečnost, ostatně mohou uplatnit zájem na určení porušení takovýchto práv, k zabránění těmto rizikům, i jiné osoby než majitelé.
- 43 Cílem nařízení č. 1383/2003 tedy není pouze ochrana soukromých práv a zájmů, ale rovněž ochrana veřejných zájmů.
- 44 Za těchto podmínek čl. 13 odst. 1 nařízení č. 1383/2003 nebrání tomu, aby členské státy stanovily, že celní orgány mohou samy zahájit řízení k určení toho, zda došlo k porušení práva duševního vlastnictví podle vnitrostátního práva.
- 45 K otázce, zda mohou celní orgány vést toto řízení a rozhodovat ve věci samé, aby určily, zda došlo k porušení práva duševního vlastnictví podle vnitrostátního práva, je třeba připomenout, že podle článku 10 nařízení č. 1383/2003 se k tomuto rozhodování použijí právní ustanovení platná v členském státě, na jehož území je zboží umístěno.
- 46 Z článku 13 odst. 1 ani z jiného ustanovení nařízení č. 1383/2003 v tomto ohledu nevyplývá, že unijní zákonodárce měl v úmyslu stanovit státům povinnost vyhradit tuto pravomoc meritorně rozhodnout určitým orgánům.
- 47 Unijní zákonodárce tedy tím, že se pro účely rozhodnutí, zda došlo k porušení práva duševního vlastnictví, omezil na odkaz na použití právních ustanovení platných v dotčeném členském státě, v zásadě nevyloučil, že i jiný než soudní orgán může být označen za orgán příslušný k rozhodnutí ve věci. Soudní dvůr ostatně již rozhodl, že taková pravomoc může být svěřena orgánu jinému než soudnímu (v tomto smyslu viz rozsudek Philips, C-446/09 a C-495/09, EU:C:2011:796, bod 69).
- 48 K tomuto je nutno uvést, že z ustanovení dohody TRIPs, která jsou podle ustálené judikatury Soudního dvora nedílnou součástí unijního právního řádu (v tomto smyslu viz rozsudek Bericap, C-180/11, EU:C:2012:717, bod 67), a zejména z ustanovení jejího článku 49, vyplývá, že dodržování práv duševního vlastnictví může být zajištěno v rámci správních řízení v týkajících se merita případu, pokud jsou v souladu se zárukami požadovanými zejména v článku 41 téže dohody.
- 49 Za těchto podmínek nemůže být nařízení č. 1383/2003 vykládáno tak, že v zásadě brání vnitrostátnímu ustanovení, které by svěřilo určování toho, zda došlo k porušení duševního vlastnictví, správnímu orgánu. Stejně tak ze žádného ustanovení tohoto nařízení nevyplývá, že je členským státům bráněno pověřit tímto samotné celní orgány.

- 50 Třebaže je tedy na vnitrostátním právním řádu každého členského státu, aby stanovil pravidla výkonu takové pravomoci na základě zásady procesní autonomie, je tomu tak za podmínky, že nejsou méně příznivá než ta, která upravují obdobné situace na základě vnitrostátního práva, a že v praxi neznemožňují nebo nadměrně neztěžují výkon práv přiznaných unijním právním řádem, zejména nařízením č. 1383/2003, majitelům práv duševního vlastnictví a deklarantům, držitelům nebo vlastníkům dotčeného zboží (v tomto smyslu viz rozsudek Pohl, C-429/12, EU:C:2014:12, bod 23 a citovaná judikatura).
- 51 Zejména je na vnitrostátním právním řádu každého členského státu, aby v souladu s ustanovením čl. 41 odst. 4 dohody TRIPs poskytl stranám v řízení možnost domáhat se toho, aby byla soudním orgánem přezkoumána konečná správní rozhodnutí.
- 52 Pokud vnitrostátní právo dotčené ve věci v původním řízení, jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí, svěřuje celnímu orgánu určení, zda došlo k porušení práva duševního vlastnictví, je na předkládajícím soudu, aby ověřil, že lze proti rozhodnutím, přijatým uvedeným orgánem v této věci, podat opravné prostředky, které zaručí dodržování práv, která jednotlivcům plynou z unijního práva, a zejména nařízení č. 1383/2003.
- 53 Vzhledem k výše uvedeným úvahám je třeba na položené otázky odpovědět tak, že čl. 13 odst. 1 nařízení č. 1383/2003 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby celní orgány bez jakéhokoliv podnětu majitele práva duševního vlastnictví samy zahájily a provedly řízení podle tohoto ustanovení za podmínky, že lze proti rozhodnutím, přijatým uvedenými orgány v této věci, podat opravné prostředky, které zaručí dodržování práv, která jednotlivcům plynou z unijního práva, a zejména z tohoto nařízení.

K nákladům řízení

- 54 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

Článek 13 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 ze dne 22. července 2003 o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení určitých práv duševního vlastnictví a o opatřeních, která mají být přijata proti zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo, musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby celní orgány bez jakéhokoliv podnětu majitele práva duševního vlastnictví samy zahájily a provedly řízení podle tohoto ustanovení za podmínky, že lze proti rozhodnutím, přijatým uvedenými orgány v této věci, podat opravné prostředky, které zaručí dodržování práv, která jednotlivcům plynou z unijního práva, a zejména z tohoto nařízení.

Podpisy.